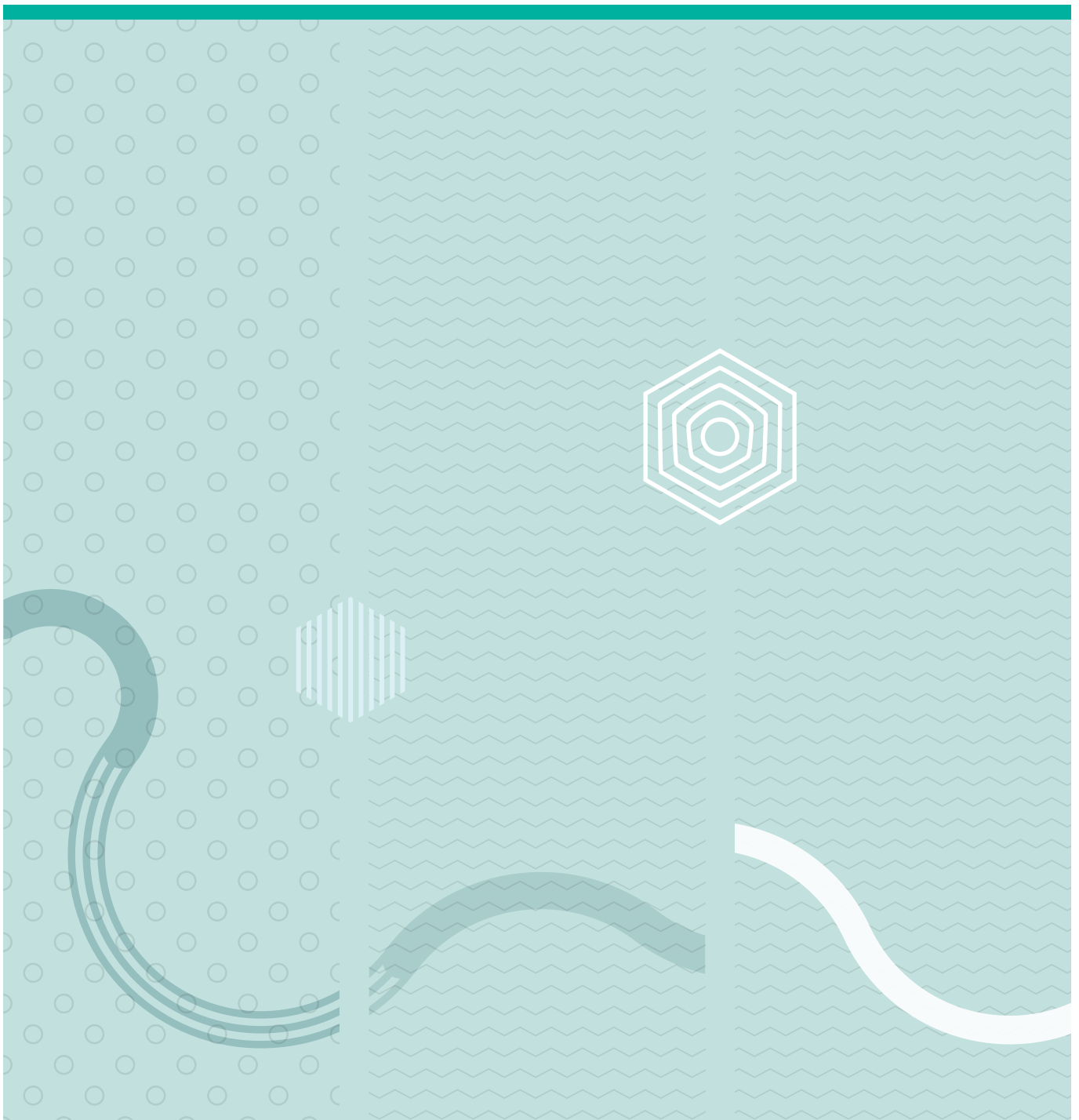

Anbefalinger for gjennomføring av studiene for første års flerspråklige sykepleiestudenter

Janet Ververda

Janet Ververda

**Anbefalinger for gjennomføring av studiene for
første års flerspråklige sykepleiestudenter**

© Janet Ververda, 2023
Universitetet i Sørøst-Norge
Porsgrunn

Skriftserien fra Universitetet i Sørøst-Norge nr. 122

ISSN: 2535-5325 (Online)

ISBN: 978-82-7206-760-0 (Online)

Utgivelser i skriftserien publiseres som Creative Commons* og kan kopieres fritt og videreformidles til andre interesserte uten avgift. Navn på utgiver og forfatter(e) angis korrekt. [http://creati-](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no)

[vecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.no)

Forord

Høsten 2022 fikk jeg i oppdrag av nestleder ved institutt for Sykepleie- og helsevitenskap ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN), campus Porsgrunn, å undersøke hvordan studenter, som ikke har norsk som første språk, kan gjennomføre sine studier – eller slutte med rak rygg. Oppdraget innebar å jobbe videre med de resultatene som er presentert i rapporten «Prosjekt tiltak for studenter med norsk som andre språk» (Muñoz Llorca et al, 2021).

Et av første spørsmålene i oppdraget var om USN kunne utvikle et kurs, basert på boken Norsk i Sykepleie (Jonsmoen & Greek 2021). Deretter kom flere spørsmål som handlet om hvilke tiltak som kunne iverksettes for å støtte flerspråklige studenter i sine studier.

Arbeidet med å få svar på disse spørsmålene har vært interessant og til tider krevende. Alle som har bidratt til å tenke på løsninger er engasjerte mennesker med et stort hjerte for våre studenter. Det gjelder spesielt de studentene som ikke har norsk som første språk – eller flerspråklige studenter som de kalles i denne rapporten. Velviljen for å yte det lille ekstra for disse studenter blir ofte vanskelig gjort på grunn av motstridende regelverk. Mange konsulenter, rådgivere, veiledere og lærere opplever maktesløshet i denne sammenhengen. Disse studentene kommer inn på et studium med mye motivasjon og arbeidslyst, men dette viser seg ikke å være nok til å møte de kravene som stilles for å bli sykepleier i Norge; dette på tross av den formidable innsatsen som gjøres av både studenter og ansatte. Av den grunn er opptakskrav ift språk et tilbakevendende tema, samt reale tilbakemeldinger om hvordan disse studentene kan veiledes bedre. I denne rapporten er noen av disse momentene beskrevet og konkrete tiltak foreslått.

Denne rapporten kunne ikke blitt skrevet uten støtte fra kolleger ved Sykepleie- og helsevitenskap ved campus Porsgrunn og veiledere i Akademisk Språkkafe på campus Porsgrunn, Vestfold og Drammen. Mange kolleger på andre fakulteter har vært generøse med innspill, tips og råd. Studentene har vært åpne og ærlige i sine tilbakemeldinger. Professor Emerita Sigrun Hvalvik har vært uvurderlig i skriving av denne rapporten: en stor takk for støtte og kloke ord.

Janet Ververda

Mars 2023

Innhold

1. Introduksjon	3
2. Bakgrunn	4
3. Metode.....	6
4. Resultater	8
4.1. Websider Universitetet i Sørøst-Norge.	8
4.2. Innspill og erfaringer fra ulike møter og aktører.	8
4.3. Studentenes behov	10
4.4. Økonomi.....	11
5. Diskusjon og anbefalinger	12
6. Konklusjon.....	15
Referanser	16
Vedlegg 1: Spørreskjema	19
Vedlegg 2: Invitasjon og referat praksisemne ansvarlige	22
Vedlegg 3: Invitasjon og referat samarbeidsmøte	24

1. Introduksjon

Høsten 2022 ble jeg bedt av nestleder ved Institutt for sykepleie og helsevitenskap, campus Porsgrunn om å vurdere hva vi kan tilby studenter på USN som ikke har norsk som første språk. Formålet var at flerspråklige studenter skulle oppleve trygghet på USN, og klare å gjennomføre sine studier best mulig. Tiltaket kan anses som en videreføring og konkretisering av anbefalinger beskrevet i rapporten «Prosjekt tiltak for studenter med norsk som andre språk» (Muñoz Llord et al, 2021). For dette prosjektet ble det satt ned en intern arbeidsgruppe ved USN, dannet av et mandat fra direktør for Avdeling for Studie og Utdanningskvalitet (AUS). Arbeidsgruppen fikk i oppgave å foreslå konkrete tiltak som kunne utvikles og videreutvikles ved USN, for å ivareta studiekvaliteten for studenter som ikke har norsk som første språk. I denne rapporten blir disse studentene betegnet som «flerspråklige studenter», siden mange studenter kan flere språk og norsk er bare en av disse (Feitzritzer 2022).

Det ble tatt utgangspunkt i rapporten «Prosjekt tiltak for studenter med norsk som andre språk» (Muñoz Llord et al, 2021) der følgende områder er beskrevet som særlig viktige for flerspråklige studenter: akademisk skriving, veiledning, undervisningssituasjon/læringsmiljø, eksamen, overgang til studentrollen og behov for praktisk/teknisk opplæring.

Denne rapporten beskriver arbeidet som ble gjort høsten 2022 og forslagene til konkrete tiltak, samt allerede gjennomførte tiltak i perioden. Målgruppen er avgrenset til første års flerspråklige sykepleiestudenter.

2. Bakgrunn

Antall studenter som velger sykepleierutdanning i Norge er økende. I 2011 valgte 13746 bachelorutdanning i sykepleie. I 2021 var antallet økt til 15688 studenter. Antall studenter med innvandrerbakgrunn hadde i samme periode en betydelig økning, fra 1154 studenter i 2011 til 2297 studenter i 2021(SSB 2022).

Innvandrestudenter utgjør et mangfold med ulike bakgrunn. Innvandrere studenter har som regel tilknytning til landet de kommer fra og landet de flytter til. Tilknytningen til to, eller flere samfunn, gjør at de kan identifisere seg med flere land når de ønsker, og avhengig av kontekst Dette kalles gjerne trans-nasjonalisme (Karim 2022). Med denne trans-nasjonalismen følger som regel transspråking. Transspråking innebærer at flerspråklige personer utnytter ressurser fra forskjellige språk i sin kommunikasjon. Dette betyr at innvandrere studenter bruker hele sitt språklige repertoar for bedre å uttrykke og forstå det som skjer i kommunikasjon med andre (García & Li Wei, 2019; Hanefeldt 2017; Dewilde & Beiler, 2021; Roussel & Sweller, 2022, Karim 2022).

Med økt mobilitet og migrasjon generelt, og flyktingestrømmen spesielt, møter sykepleiere flere og flere ikke-norske pasienter i helsevesenet. Kunnskap om andre kulturer og det å kunne andres språk kan da sees på som en betydelig merkompetanse i det norske helsevesenet (Kawamala 2021; Gaya-Sancho et al 2021). Denne type merkompetanse og et stort behov for sykepleiere (Pan 2022) er to viktige grunner til at disse flerspråklige studentene fullfører utdanningen sin.

Frafall i høyere utdanning er generelt høyt. Frafallet kan ha forskjellige årsaker, som kan skyldes både institusjoner og studenter (Delnoij et al 2020, Sæthre 2022, Tingelstad Wøien 2022). Første års studenter er mest sårbare for frafall. Dette har store konsekvenser for studenten og institusjonen. Blant disponerende faktorer for frafall er det viktig å ta tak i de faktorene som det er mulig å gjøre noe med. Faktorer studenter selv beskriver som viktige for å lykkes i studiene er bl.a. akademisk tilpasningsevne og involvering, akademiske mål og intensjoner, akademisk selvtillit og forberedthet og kontakt mellom student og utdanningsinstitusjon (Delnoij et al 2020).

Flerspråklige studenter har større frafall fra studiene enn studenter med norsk som førstespråk (Jonsmoen & Greek, 2017; SSB 2022). Studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn erfarer dårligere læringsutbytte, og utfordringer med å gjennomføre studiene på normert tid (Sjo 2012; Crawford & Candlin 2013; Fuller 2013; Sailsman, 2021; Johannesen et al 2022). Mange flerspråklige studenter i profesjonsutdanninger føler seg oversett og diskriminert; de opplever også at de ikke får godkjent sine praksisstudier. Det etterlyses mer kunnskap om tilpassede veiledningsstrategier i profesjonsutdanningene for språk- og fagutvikling hos studenter med annen språklig og kulturell bakgrunn (Fuller 2013; Mikkonen et al 2016; Henderson et al 2016; Handtke et al 2019; Delnoij 2020; Sailsman 2021).

Samlet opplever flerspråklige studenter psykisk stress, identitetsutfordringer og manglende tilhørighet som påvirker deres læreforutsetninger (Crawford & Candling, 2013; Sverre 2016; Khawaja et al 2017; Sverre et al 2022).

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har et viktig samfunnsmandat i å utdanne personer med kompetanse som samfunnet har behov for. Norsk helsevesen trenger sykepleiere (Bloch Helmers & Johansen, 2021; Pan, 2022), og er tjent med helsearbeidere med migrasjonsbakgrunn. Disse kan bidra til mer likeverdige helsetjenester for brukere/pasienter med annen språklig og kulturell bakgrunn (Zolot, 2019, Harris, Diaz, Binder & Mjeldheim Sandal, 2022). Derfor er det avgjørende at sykepleierutdanningen legger forholdene best mulig til rette for at flerspråklige sykepleierstudenter skal lykkes med studiene.

Faglige ansatte ved sykepleierutdanningen bekrefter at veiledning av flerspråklige studenter med norskspråkutfordringer i teoretiske og praktiske oppgaver er krevende (Flateland et al 2019; Scherer et al 2019; Armah et al 2020).

I denne rapporten beskrives faktorene som bidrar til at studenter i sykepleieutdanningen lykkes med å komme gjennom sitt første år av studiet. Fokus er på første års flerspråklige studenter. Tiltakene som er foreslått er basert på kunnskaper og erfaringer som primært er knyttet til studentenes behov og ønsker, men også til lærernes. I tillegg er det foreslått strukturelle tiltak som har nær sammenheng med disse.

3. Metode

Kunnskapsbasert praksis (KBP) er å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og studentenes ønsker og behov i en gitt situasjon (Helsebibliotek). For å finne kunnskap om faktorer som bidrar til at første års studenter lykkes, det vil si faktorer som hemmer eller fremmer læring, ble flere kilder brukt.

Forskningsbasert kunnskap ble hentet fra Boken Norsk i Sykepleie av Jonsmoen & Greek (2021) før arbeidet startet. Deretter ble det foretatt litteratursøk i samarbeid med biblioteket på campus Porsgrunn. Enhet for migrasjonshelse ved Folkehelseinstituttet holder månedlige webinarer der det siste innen forskning- og prosjekter i Norge blir presentert. Tidsskrift for omsorgsforskning publiserte et spesialnummer mens arbeidet pågikk (<https://www.idunn.no/toc/tfo/current>). Nasjonalt nettverket 'Flerspråklige sykepleiestudenter' holder webinarer hvert kvartal hvor forskningsprosjekter og andre erfaringer og kunnskaper blir delt.

Studentenes behov har blitt beskrevet i rapporten 'Prosjekt tiltak for studenter med norsk som andre språk'. Informasjon fra denne rapporten ble supplert med samtaler, eposter og besvarelse på et spørreskjema (se vedlagt). I tillegg kom mye informasjon fra veiledere i Akademisk språkkafe (ASK), men også fortløpende fra lærere som samhandler med studenter på simuleringssenteret, i teoretiske fag og i praksis.

Erfaringsbasert kunnskap startet med et søk på USN sine websider. Søk ordene 'språk' og 'language' og 'opptak' ble brukt. Søkemotoren på USN websider ble opplevd som tungvint og lite presis; flere søk måtte til med navneord (f.eks. 'Akademisk Språkkafe') for å komme noen vei. Ved hjelp av disse søkeordene kom flere språk-relaterte utdanninger opp. Rådgivere og konsulenter ved disse utdanningene ble kontaktet. Disse rådgivere og konsulenter, men også lærere, henviste videre i systemet for å komme til rett sted og person. For eksempel henviste første konsulent ved teknologi, ingeniørfag og lysdesign til senior rådgiver ved seksjon for opptak; konsulent ved Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap henviste til en lektor ved samme fakultet. Det tok lang tid og mange omveier, men når rett person ble kontaktet var det lett å få god hjelp.

Alle disse erfaringene ble samlet og delt med instituttneleder for å bestemme hvordan gå videre. Noen erfaringsbaserte kunnskaper måtte undersøkes nærmere, mens andre kunne elimineres. For eksempel hadde vi et møte med forfattere av kurset Norsk i sykepleie og fikk vite at kurset var for omfattende som den var. Dermed kunne dette kurset strykes som faktor som fremmer læring. Når et språkkurs for sykepleiere enten ble eller var for omfattende, var det viktig å vite om USN sitt tilbud om Akademisk Språkkafe kunne dekke studentenes og lærernes behov, eller om andre eller flere forslag kunne være aktuelle. Av den grunn ble det satt opp møter med praksislærere, og et instituttmøte ble viet temaet.

Kunnskaper om overgangen fra elev til student tilværelse viste seg å være en av de viktigste faktorene som hemmer læring. Konsulenter, rådgivere, lærere og veiledere lurte på hvordan noen av disse flerspråklige studentene hadde kommet inn på utdanningen. Mange hadde flere eksempler på hvor lite grunnleggende språkforståelse noen studenter hadde. Eksempler som 'hva er et vedlegg' ble gitt, men også forståelse om og bruk av emneplaner, frister og læringsplattform Canvas, som er helt nødvendige for å kunne være student, ble karakterisert som mangelfull for disse studentene. Fordi denne overgangen fra å være elev til student og opptakskravene i denne forbindelse var - og er – et tilbakevendende tema, ble det satt opp et møte med som Voksenopplæringene, NAV og opptakskontoret.

I det følgende er resultatene fra erfaringene og studentenes behov sammenfattet.

4. Resultater

4.1. Websider Universitetet i Sørøst-Norge.

Antall flerspråklige studenter har økt i høyere utdanning som byr på utfordringer. Det finnes også et betydelig antall utdanninger som har med flerspråklighet å gjøre på USN. Allikevel var det lite tilbud i form av hjelp å finne for flerspråklige studenter på USN sine websider. Heller ikke andre høyere utdanningsinstitusjoner reklamerte tilbud til flerspråklige studenter. Det viste seg at treffet på Akademisk språkkaffe (ASK) bestod av en artikkel, men ikke som et tilbud til studenter. Dette er rettet opp og ASK står på kalenderen på alle campuser.

På søket på 'Opptak' blir flere krav for å kunne starte på studier nevnt (Språkkrav - Universitetet i Sørøst-Norge (usn.no). Det nevnes ikke noe om pedagogiske tilnærmingen i norsk utdanning eller hvor godt kjent studentene må være i, og med, det norske samfunnet. Dermed er læreforutsetninger uklare for flerspråklige studenter (Becker et al, 2021). Det nevnes ikke om USN tilbyr hjelp og heller ikke ASK kommer fram i disse søkene.

4.2. Innspill og erfaringer fra ulike møter og aktører.

Språkkurs 'norsk i faget' har for stor belastning for sykepleiere i utdanning (Møte17.8.22 med Kari Jonsmoen og Marit Greek) og anbefales ikke som den er nå. Det ble stilt spørsmål om språkkurs skal være med i sykepleieutdanningen i det hele tatt. I møte ble det enighet om at språk må inngå som et tema i alle fag. Lærere skal få mulighet til veiledning om språklige utfordringer med studenter; studentene må lære seg å bruke veileder. Det anbefales også en språkmakker, som skal være tilknyttet det faglige miljøet. Språkmakkerne er studentmentorer som deler sine kunnskaper om norsk språk og norsk kultur med flerspråklige studenter, altså en partner flerspråklige studentene kan praktisere norsk med, diskutere ulike språksituasjoner med og stille spørsmål om norsk språk til (Jonsmoen 2021). Dette tilbudet finnes ikke på USN.

OsloMet har hatt et forkurs for flerspråklige studenter med stor suksess (Møte17.8.22 med Kari Jonsmoen og Marit Greek). Det finnes imidlertid ingen åpning i regelverket for sykepleierstudenter for at Lånekassen eller Norsk Sykepleierforbundet (NSF) kan støtte et forkurs økonomisk (samtale Lånekassen & NSF). Sykepleiere eller -studenter er heller ikke i målgruppen til 'Kompetansepluss opplæring' (møte Linda Mowinckel). Kompetansepluss gir deltakerne opplæring i grunnleggende ferdigheter som lesing, skrivning, rekning, muntlig, ikt, norsk eller samisk kombinert med fagopplæring, mens de er i jobb. Målgruppa for denne ordningen er voksne arbeidstakere med låg formell utdanning, men lang erfaring innen sitt fag (Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse HKDiR).

Opptakskontoret ved USN registrerer språket til studenter *etter* at studentene har betalt semesteravgift. Skulle USN kunne invitere til et eventuelt forkurs bør det legges ved informasjon og invitasjon til søkere som får opptak i brevet til Samordna opptak med lenke på websidene.

Fra møter med emneansvarlige i praksisemnene kom det tilbakemeldinger om studenter som strever med å forstå og å gjøre seg forstått. Praksisveiledere er fortvilet og opplever veiledning av disse studentene som en belastning i en allerede overbelastet arbeidsdag. Dette har noen ganger ført til at det bl.a. diskuteres opptakskrav på vurderingssamtaler, som ikke skal være arena for slike samtale emner. Mange veiledere er redde for at det skjer feil p.g.a. misforståelser. Mange fremmedspråklige studentene får advarsel p.g.a. manglende språkforståelse. Skriftlige oppgaver må skrives om mange ganger.

På møter med ASK veiledere på alle campuser med sykepleierutdanningen ('ASK på tvers') spør veiledere seg hvorfor så få studenter møter til ASK. Det har blitt diskutert mange ganger hvorfor ASK, som blir opplevd som nyttig av studenter som deltar på ASK møtene, ikke brukes mer. Studentene forteller om en overbelastet hverdag. Tidspunktet, måten lærere veileder på o.s.v. har blitt diskutert. ASK veiledere har bedt andre lærere å henvise til ASK, og også hevdet at ASK bør være mer forpliktende når lærere signaliserer språkproblemer. Det stilles også spørsmål om ASK bør gjelde som et emne hvor studentene kan få ekstra studiepoeng.

Merkompetansen til flerspråklige studenter anerkjennes, men denne merkompetansen blir overskygget av de utfordringene lærere står i. De opplever at flerspråklige studenter trenger mer tid og ekstra trening. Flertallet av studentene som får varsel om stryk er flerspråklige; flertallet av studentene som blir tatt for fusk er flerspråklige. Mange lærere erfarer at det er mange hensyn å ta når flerspråklige studentene er overbelastet pga familieforhold, situasjonen i hjemlandet og sliter med traumatiske opplevelser. Det er krevende for studentene å fokusere på læringsutbyttet når de har problemer med å være trygge som personer. Dette hemmer læring. Noen ganger bør disse studentene veiledes ut av studiene.

Det er diskusjon om å stille høyere språkkrav ved opptak. Det er et ønske om veiledning for lærere og kontaktsykepleiere. Det er et ønske om ekstra tilbud på Simuleringscenteret hvor studentene kan trene på begrepsforståelse og dermed målrettet språkforståelse. Instituttleder inviterer til prosjektforslag fordi dette er et område USN/HS skal satse på.

Det diskuteres om ASK skal være forpliktende i praksisemnene og kan gjelde som timer i praksis. Praksisemneansvarlige mener imidlertid at studentene ikke kan miste flere timer i praksisstudiene.

Muligheter, Integrering, Kultur, Språk (MIKS) i Larvik tilbyr forberedende kurs til helsefaglig utdanning for minoritetsspråklige som skal være språklig og praktisk basisopplæring for arbeid i omsorgstjenesten. Et besøk på MIKS bekrefter at små forhold og dermed godt kjennskap til elevene hjelper å minske gapet mellom elev og student tilværelsen. Antall studenter som deltar på MIKS kan

ikke sammenlignes med antall på et kull i sykepleierutdanningen. For å lykkes med studiene og praksis, er et tett samarbeid som forankres i ledelsen nødvendig.

Samarbeidsmøter med barnehagelærerutdanningen og voksenopplæringer i Porsgrunn og Skien bekrefter at overgangen fra elev til student er stor og underkommunisert. I et større møte med voksenopplæringer i Porsgrunn, Skien, Tønsberg og Bamble, samt kompetansesentre, NAV og opptakskontoret viser erfaringer at det er mange og motstridende krav på systemnivå, og at det kan være tøft å stå i slike situasjoner på individnivå. En del av utfordringene handler om studieteknikk, å ta ansvar for egen læring, refleksjonskompetanse, samt å ha for kort tid og manglende ordforråd. En språktest som opptakskrav ble foreslått, men er ikke aktuell foreløpig. Det er ønskelig med videre samarbeid.

Det viser seg at det er et samarbeidsforum med USN og videregående skoler. Visedekan for utdanning ble spurt om hvilke krav som stilles når elever søker seg inn på studiene med henvisning til rapporten 'Prosjekt tiltak....'. *'Vi har diskutert saken både i visedekanforum, læringsmiljøutvalget og i utvalg for utdanningskvalitet. Høyere norskkompetanse ved studiestart er knyttet til særlig to forhold. Elever med vitnemål fra vgs må ha høyere kompetanse i norsk. Norsk som andrespråk gir ikke tilstrekkelig norskkompetanse for alle. Dette punktet kan vi ta opp i dialog med vgs i våre universitetsavtalesamarbeid som vi har med enkelte videregående skoler, og vi kan også ta det opp i samarbeid vi har på fylkesnivå. Vi kan med andre ord påpeke problemet, men i liten grad løse det på vgs-nivå.*

I tillegg kan USN påta seg et ansvar for å løfte kompetansen for de søkerne som ønsker det til et høyere nivå før studiestart. Dette bør i så fall skje mellom tidspunktet hvor de har mottatt tilbud om plass og til studiestart (altså ila sommerferien). Det har jo også arbeidsgruppen argumentert for. Jeg synes det er en god idé, og det har heller ikke møtt motstand der det er lagt frem. Men, det er ikke satt av ressurser til et slikt arbeid i 2023. Det betyr ikke at vi legger det helt bort, men at vi må avvente først et revidert budsjett og muligens budsjett neste år (epost fra Vibeke Bredahl 18.11.22).

4.3. Studentenes behov

Studentene forteller at de mangler en arena for å snakke norsk. Mange har vært i Norge i i relativt kort tid, og snakker morsmålet sitt hjemme, og norsk bare på skolen. Det hjelper derfor med ASK. På ASK får studentene muligheten til å finne ord, og få korreksjoner på det de sier feil, heller enn å bli undervist. Et språkkurs ser de ikke som nyttig, de ønsker målrettet trening i fagspråk for å kunne klare studiene. Det er et sterkt ønske om et forkurs på en uke, selv om den ikke blir støttet økonomisk, med informasjon om pensum, om Canvas og forklaringer om hvordan studentene skal lese, om bibliotekressurser, studie- og emneplaner, IT og eksamen. Det er et ønske om en kontakt/kulturkontakt/treningsmakker/flyktingguide for å kunne trene på språket. De ønsker seg en mentor som kan følge dem gjennom hele utdanningen. Når studentene blir spurt om å rangere tilbudene er ASK mest populær; deretter skårer forkurset høyest og etter det en mentor.

Utvexlingsstudenter har fått tilbud av Seksjon for opptak som ble tatt godt imot. Deres erfaringer bekrefter at et forberedende kurs før studiestart er nyttige.

4.4. Økonomi

	Basis	Stp prod	Kandidat	Sum
År 1	84 550	45 200		129 750
År 2	84 550	45 200		129 750
År 3	84 550	45 200	34 700	164 450
			Finansiering over 3 år	423 950
			Gjennomsnittlig finansiering/kostnad pr år	141 317

Ifølge økonomi avdelingen ved USN koster en student 141317 per år, når studenten gjennomfører sin bachelor får USN 34700 per kandidat i tillegg. En faglig ansatt blir beregnet på ltr 67 med timepris 430,- og per år 30960. Dette grunnlaget kan bidra til å vurdere anbefalingene (Økonomiavdelingen USN).

5. Diskusjon og anbefalinger

USN sine websider er den første portalen (framtidige) studenter benytter seg av og som ansatte henviser til. Å finne resultater som beskriver tiltak for flerspråklige studenter er allikevel vanskelig. Noe av det som nevnes i all forskning, i rapporter, fra studenter og ansatte er behovet for tydelig og tilgjengelig informasjon. Det anbefales derfor å gjøre denne informasjonen tilgjengelig, spesielt i rekrutteringsperioden.

Institusjonens regelverk bidrar til å øke frafallet av første års studenter, men stimulerer til økt gjennomføringsgrad etter første studieår (Delnoij 202). Dette kan bety at studentene er for dårlig informert om kravene før de starter studiene. Det kan også bety at de ikke forstår regelverket godt nok. USN bør derfor se på forbedringspotensialet i ivaretagelsen av første års studenter på instituttnivå. Tydelig og målrettet informasjon før studiene begynner, samt en opptakssamtale og eventuelt språkkrav i form av en språkeksamen; men også informasjonsmøter, helst med innlegg av nåværende studenter på Voksenopplæringer, kompetansesentre og videregående skoler kan være aktuelle tiltak. I epostutveksling med studiedirektøren er det derfor anbefalt at voksenopplæringene tas med i samarbeidsforum med videregående skoler. Opptakskontoret er orientert om disse utfordringer og kan bidra til at Samordna opptak gjør språkkravene tydelige.

En studieforbereidende uke før studiestart, kan sees på som en bru i overgangen mellom elev og student tilværelse på individnivå. Forskning og erfaring viser at trygghet er en forutsetning for å lære. Trygghet skapes ved å bli sett, ha en opplevelse av å høre til og en opplevelse av å mestre. Invitasjon for kurset skal legges ved opptaksbrevet og på websidene.

Mentorordningen er nevnt som en viktig faktor for å øke gjennomføringsgraden. Mentorordningen lar seg forholdsvis enkelt gjennomføre med lave kostnader. Ansatte ønsker at studentene skal trives og legger allerede ned mye ekstra arbeid for å hjelpe disse studentene gjennom studiene. Dette merarbeidet ift. flerspråklige studenter skal tas på alvor og dermed settes på arbeidsplanen. Dette er en viktig lederoppgave. Planlagte og strukturerte mentor timer kan veie opp mot de timene som blir brukt til studenter som klager, får advarsel, eller mange uformelle ekstra veiledningstimer o.l. Det kan tenkes at mentoren kan ta tak i utfordringene studenter opplever på en kjapp måte og dermed forebygger en del av utfordringene som bidrar til frafall. Det kan også tenkes at både ansatte og studenter lærer om hverandres kultur, slik at kultursensitivitet blir oppnådd på en naturlig og konstruktiv måte.

Det bør tenkes gjennom hvordan mentorordningen gjennomføres praktisk. Et forslag kan være at det er lærer som primært er i første året som bør være mentor. Ulempen med dette er mulig rolleblanding som kan påvirke habilitet. For å unngå dette, må rollebeskrivelsen for mentorer være tydelig. Eksempelvis bør det kunne henvises kjapt til Studentsamskipnaden (SSN) -helse ved behov.

Mentorene bør også kunne bytte med kolleger når samhandling med studenter oppleves vanskelig. Mentorer kan jobbe i to-span. En 'første års lærer' og en lærer som ikke er i første året kan være en løsning for å sikre kollega veiledning og -støtte.

Simuleringsenteret ønsker å tilby ekstra treningsmuligheter for flerspråklige studenter. Instituttleder har oppfordret til en søknad. Søknaden er sendt og bør støttes.

Akademisk språkkafe blir vurdert som et godt tiltak av studenter. Allikevel er oppmøtet dårlig. Strukturen og innhold på ASK bør vurderes når mentorordningen trer i kraft. Når mentorordningen er mest rettet mot faglig veiledning, det vil si forståelse av innhold av fagene, kan ASK være et tilbud for å anvende denne forståelse i samtaler. På denne måten komplementerer disse tilbudene hverandre og blir integrert i fagene. Dette møter studentenes ønske om målrettet og funksjonell veiledning.

Merkompetanse til flerspråklige studenter skal unyttes, spesielt med tanke på utfordringer i helsevesenet. Selv om denne merkompetansen anerkjennes, er tilbakemeldinger fra lærere at flerspråklige studentene krever ekstra tid og innsats. Merkompetansen kommer altså ikke godt nok til syne i studiene. Det bør jobbes videre med hvordan dette gapet kan bli mindre. Økt kompetanse blant ansatte om kultursensitivitet, samt veiledningskurs/veiledningsmøter med fokus på flerspråklige studenter er et tiltak som bidrar til gjensidig læring.

Lærere kan også bli flinkere til å henvise til regelverket og vise studentene hvordan de skal anvende emneplaner og læringsutbytter. Når lærere jobber på denne måten, hjelper de studentene til å bli mer selvstendige, noe som igjen øker gjennomføringsgraden.

Flerspråklige studenter og deres merkompetanse kan involveres ved at flerspråklighet er et tema på lærermøter med innlegg fra en flerspråklig student. Mange lærere tør ikke rette på språket til studenter, av redsel for at studentene opplever rettelse som en fornærmelse. Studentene selv ønsker å bli korrigert på språk. Når studentene blir invitert på et temamøte og ber om korreksjon i møte med lærere, på SIM senteret og i praksissituasjoner, blir både lærere og studenter tryggere på at et godt språk er en del av god kommunikasjon og dermed et krav i utdanningen.

Studentenes merkompetanse kan også brukes i samarbeid med Voksenopplæringen og kompetansesentre ved å bli med på samarbeidsmøter og informasjonsmøter. Dette kan bidra til mer realistiske forventninger i overgangen elev- student.

USN har mange flerspråklige ansatte i forskjellige posisjoner. Flere av disse ansatte jobber med språk, selv om språket ikke er fagfeltet deres. Ut fra meldt behov av ansatte kan det tenkes at USN bruker erfaringer fra disse flerspråklige ansatte for å veilede kolleger. Det bør også anbefales at ansatte reiser på lærerutveksling som kan bidra til kultursensitivitet og erfaringer om ikke kunne uttrykke seg godt nok på et annet språk.

Studentenes behov tydeliggjøres i rapporten 'Tiltak for studenter (...)' på en konkret måte. Funn fra rapporten blir bekreftet av forskning og erfaringer i kollegiet. Sykepleierstudenter understreker disse funn skriftlig, muntlig og på ASK, og har innspill på deres spesifikke behov. Utfra instituttets valg om å jobbe i samsvar med personsentrert tilnærming, bør forskjellige tradisjonelle og nettbaserte tiltak tilbys, slik at studentene kan velge tiltakene som passer for dem. Kultursensitivitet og studentmedvirkning kan bidra til en bedre samkjøring.

6. Konklusjon

I denne rapporten er det foreslått og beskrevet konkrete tiltak som kan hjelpe første års flerspråklige sykepleiestudenter til å gjennomføre sine studier. Dette er studenter som opplever utfordringer med å finne riktig informasjon. Disse utfordringer bidrar til at studenttilværelsen er overveldende ved studiestart, som påvirker det første året på universitetet, som igjen påvirker gjennomføring av studiene.

Flerspråklige studenter har manglende norsk kunnskaper, manglende begrepsforståelse, manglende kunnskap om studie- og læringsstrategier og -krav i tillegg. Dette er årsaker som gjør det rimelig å anta at disse studentene ikke har gode nok forutsetninger til å gjennomføre første studieår.

USN har et samfunnsmandat som bl.a. innebærer å utdanne kvalifiserte sykepleiere. Dette forutsetter et tett samarbeid med praksisstedene og andre samarbeidspartnere, samt ta vare på egne ansatte. Forskning og erfaringer har vist at dette samarbeidet er en utfordring, og at alle involverte parter har utfordringer og bekymringer som oppleves belastende. USN bør derfor vurdere om opptakskravene til flerspråklige studenter bør revurderes. Erfaringer fra andre europeiske land kan være nyttige å hente inn i denne sammenhengen.

Når flerspråklige sykepleiestudenter er tatt opp til studiet i sykepleie bør det legges til rette for at de får en reell sjanse til å gjennomføre dette. En studieforbereidende uke og mentorordning, i tillegg til ASK og ekstra tilbud på simuleringscenteret, er i tråd med ønskene til alle involverte og er støttet av forskning og erfaringer. Dette krever forankring i ledelsen på alle nivåer. Når det gjelder de ansatte må disse få tilstrekkelig tid på arbeidsplaner, og tilbys strukturert veiledning for å mestre krevende situasjoner og utfordringer som kan oppstå i møte med flerspråklige studenter. På denne måten vil USN kunne utdanne flerspråklige sykepleiere med høy kvalitet og kompetanse.

Referanser

- Armah, Martin, D., Harder, N., & Deer, F. (2020). Undergraduate nursing students' perspectives of intercultural communication: A qualitative descriptive study. *Nurse Education Today*, 95, 104604–104604. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2020.104604>
- Bloch Helmers, A.K. & Johansen, L.B. (2021). Grunner til å gå, grunner til å bli. *Sykepleien*, 04/21. https://sykepleien.no/sites/default/files/2021-10/sy_2021-10-15%20mini.pdf
- Crawford, T., & Candlin, S. (2013). Investigating the language needs of culturally and linguistically diverse nursing students to assist their completion of the bachelor of nursing programme to become safe and effective practitioners. *Nurse education today*, 33(8), 796–801.
- Delnoij, L.E.C., Dirx, K.J.H., Janssen, J.P.W. & Martens, R.L. (2020). Predicting and resolving non-completion in higher (online) education – a literature review. *Educational Research Review*, 29. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2020.100313>
- Dewilde, J. & Beiler, I.R. (2021). *Pilotstudie om bruk av flerspråklige strategier og ressurser i opplæring for voksne innvandrere*. Sluttrapport. Universitetet i Oslo. Institutt for lærerutdanning og skoleforskning. <https://www.uv.uio.no/ils/forskning/aktuelt/aktuelle-saker/2022/norskopplering-for-voksne-innvandrere.html>
- Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse. <https://hkdir.no/aktuelt/900-vaksne-faar-hjelp-paa-vegen-mot-fagbrev>
- Feistritz, D. (2022). 'Skygging'. Fra språkforvirret ungdom til flerspråklig konferansetolk. *Utrop*. Oss imellom. <https://go.microsoft.com/fwlink/?LinkId=550986>
- Flateland, Pryce-Miller, M., Skisland, A. V.-S., Tønsberg, A. F., & Söderhamn, U. (2019). Exploring the experiences of being an ethnic minority student within undergraduate nurse education: A qualitative study. *BMC Nursing*, 18(1), 63–63. <https://doi.org/10.1186/s12912-019-0389-0>
- Fuller, B. (2013). Evidence-based instructional strategies: Facilitating linguistically diverse nursing student learning. *Nurse educator*, 38(3), 118–121.
- García, O. og Li Wei, L. (2019). *Transspråking Språk, tospråklighet og opplæring*. Cappelen Damn Akademisk
- Gaya-Sancho, B.; Vanceulebroeck, V.; Kömürçü, N.; Kalkan. I.; Casa-Nova, A.; Tambo-Lizalde, E.; Coelho, M.; Present E, Değirmenci Öz S, Coelho T, Vermeiren S, Kavala A, Jerue BA, Sáez-Gutiérrez B, Antón-Solanas I. (2021). Perception and Experience of Transcultural Care of Stakeholders and Health Service Users with a Migrant Background: A Qualitative Study. *Int J Environ Res Public Health*.18(19):10503. <https://doi.org/10.3390/ijerph181910503>
- Handtke, Schilgen, B., & Mösko, M. (2019). Culturally competent healthcare – A scoping review of strategies implemented in healthcare organizations and a model of culturally competent healthcare provision. *PloS One*, 14(7), e0219971–e0219971. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219971>

- Hanefeld, J., Vearey, J., & Lunt, N. (2017). A global research agenda on migration, mobility, and health. *The Lancet (British Edition)*, 389(10087), 2358–2359. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(17\)31588-X](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(17)31588-X)
- Harris, S.M., Diaz, E., Binder, P.E., Mjeldheim Sandal, G. (2022). Hvordan møter leger flyktninger med psykiske lidelser? *Tidsskrift Norske Legeforening*. <https://doi.org/10.4045/tidsskr.22.0165>
- Henderson, Barker, M., & Mak, A. (2016). Strategies used by nurses, academics and students to overcome intercultural communication challenges. *Nurse Education in Practice*, 16(1), 71–78. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2015.08.010>
- Helsebibliotek (2023). <https://www.helsebiblioteket.no/innhold/artikler/kunnskapsbasert-praksis/kunnskapsbasertpraksis.no>
- Johannessen, Flateland, S., Haraldstad, K., Skisland, A., & Rohde, G. (2022). Being an ethnic minority nursing student – A meta synthesis. *Journal of Professional Nursing*, 40, 111–121. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2022.03.011>
- Jonsmoen, K. M., & Greek, M. (2021). *Norsk i sykepleie*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Jonsmoen, K.M. (2021). Samtaler som stimulerer til språkutvikling. En studie av språkmakkertilbudet ved OsloMet – storbyuniversitetet. *UniPed* 1/2021
- Karim, S. A. (2022). Transnasjonal identitet og transspråking hos unge tilbakeflyttere. *NOA - Norsk Som andrespråk*, (1). Hentet fra <http://ojs.novus.no/index.php/NOA/article/view/2100>
- Kawamala, P. N. (2021). *The Role of Cultural Consciousness and Knowledge Development in Managing Multicultural Staff in Norwegian Nursing Homes*. PhD Avhandling. OsloMet
- Khawaja, N.G., Chan, S. & Stein, G. (2017). The Relationship Between Second Language Anxiety and International Nursing Students Stress. *Journal of International Students*. Volume 7, Issue 3, pp. 601-620
- Mikkonen, Tomietto, M., Tuomikoski, A., Miha Kaučič, B., Riklikiene, O., Vizcaya-Moreno, F., Pérez-Cañaveras, R. M., Filej, B., Baltinaite, G., Cicolini, G., & Kääriäinen, M. (2022). Mentors' competence in mentoring nursing students in clinical practice: Detecting profiles to enhance mentoring practices. *Nursing Open*, 9(1), 593–603. <https://doi.org/10.1002/nop2.1103>
- Muñoz Llord, S., Becker, J. E., Brudevoll, T. B., Makhoul, L., Lodberg-Holm, H. K., Løvig-Larsen, H. T., Heinilä, M. & Sverre, B. L. (2023). Studenter med norsk som andrespråk: Forslag til støttende studietiltak (*Skriftserien fra Universitetet i Sørøst-Norge: 121*). Universitetet i Sørøst-Norge. <https://hdl.handle.net/11250/3060115>
- O'Reilly-de Brún M.; de Brún T.; Okonkwo E.; Bonsenge-Bokanga, JS.; De Almeida Silva, MM.; Ogbobor F.; Mierzejewska A.; Nnadi L.; van Weel-Baumgarten E.; van Weel C.; van den Muijsenbergh M. & MacFarlane, A. (2016). Using Participatory Learning & Action research to access and engage with 'hard to reach' migrants in primary healthcare research. *BMC Health Serv Res.* 20;16:25. doi: 10.1186/s12913-015-1247-8.

- Pan, H. (2022). Laveste søkertall til sykepleiestudiet siden 2013: – Urovekkende når vi allerede mangler 7.000 sykepleiere - <https://www.dagsavisen.no/nyheter/2022/08/03/laveste-sokertall-til-sykepleiestudiet-siden-2013-urovekkende-nar-vi-allerede-mangler-7000-sykepleiere/>
- Roussel, T. A. & Sweller, J. (2022). The advantages of listening to academic content in a second language may be outweighed by disadvantages: A cognitive load theory approach. *British Journal of Educational Psychology*, 92(2), e12468–n/a. <https://doi.org/10.1111/bjep.12468>
- Sailsman, S. (2021). English-As-A-Second-Language (ESL) Nursing Students' Academic Integration: A Review of Literature. *Nursing Education Perspectives* 42(3):152-156. DOI: [10.1097/01.NEP.0000000000000731](https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.12.002) <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.12.002>
- Scherer, Herrick, L. M., & Leeseberg Stamler, L. (2019). The learning experiences of immigrants who are graduates of an entry-level baccalaureate nursing program: A hermeneutic phenomenological study. *Nurse Education in Practice*, 34, 185–191. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.12.002>
- Sjo, T. K. (2012). Korleis gjekk det med Abdou? Samarbeidslæring som verkemiddel for å bedre læringsmiljøet for studentar med norsk som andrespråk. *Uniped*, 35(04), 27-41.
- Statistisk sentral bank: Studenter på utvalgte utdanninger i høyere utdanning i Norge, etter kjønn, studium, innvandringskategori, statistikkvariabel og år <https://www.ssb.no/statbank/table/09504/>
- Sverre, B. L., Frisnes, H., Sandsleth, M. G. & Stenhammer, A. S. (2022). «Jeg blir sett, bekreftet positivt, og det gir mot» – Psykososialt læringsmiljø i Akademisk språkkafé. *Uniped*. 45(1), s. 27–38. <https://doi.org/10.18261/uniped.45.1.4>
- Sverre, B. L. (2016). *Migrasjon og helse: En etnografisk studie av eldre pakistanske kvinner i det norske samfunnet*. [Doktorgradsavhandling], Universitetet i Oslo.
- Sæthre, H. Æ. (2022). Hvorfor slutter så mange dyktige studenter? *Khrono Debatt*. <https://khrono.no/hvorfor-slutter-sa-mange-dyktige-studenter/692215>
- Tingelstad Wøien, A. (2022). Det er ikke bare karakteren som gjør studentene klare til å studere. *Khrono Debatt*. <https://khrono.no/det-er-ikke-bare-karakterer-som-gjor-studentene-klare-til-a-studere/740303>
- Zolot, J.P.A. (2019). International Nurse Migration, *American Journal of Nursing*. Vol. 119 (6), p. 16. <https://doi.org/10.1097/01.NAJ.0000559791.78619.8b>
- Ådland, A.K., Lavik, M.H., Gripsrud B.H. & Ramvi, E. (2022) Spenninger i flerkulturelle arbeidsfellesskap ved sykehjem. En etnografisk studie. *Tidsskrift for Omsorgsforskning Vol 8 utg 2*. Side 107–122. <https://doi.org/10.18261/tfo.8.2.8>

Vedlegg 1: Spørreskjema

Spørreskjema:

Vi ønsker å bli bedre på vårt tilbud til studenter som ikke har norsk som første språk. Derfor håper vi du kan hjelpe oss. Vi spør deg, fordi at du har vært med på ASK.

	A	B	C
Hvilket år går du på sykepleien?	år	år	år
Har du brukt ASK?	Av og til	Mye	nei
Var det nyttig å bruke ASK?	Litt	Mye	nei
Var ASK nok hjelp for deg?	Ja	Skulle gjerne hatt mer	nei

Et forkurs er et kurs som du kan ta før utdanningen starter opp. På et forkurs blir du kjent på campus, kantina, rom, canvas, sentrale begreper, osv. Hadde du meldt deg på hvis USN hadde tilbudt deg et forkurs en eller to uker før oppstart?

A: Ja	B: nei
-------	--------

Hva hadde passet best for deg?

En uke	B: to uker	C: ingen forkurs
--------	------------	------------------

Forkurset får ikke støtte fra Lånekassen eller NSF. Hadde du likevel deltatt?

Ja	B: nei
----	--------

Første studieår er hektisk. Hadde du tatt første studieår over to år hvis du hadde kunnet?

A: ja	nei
-------	-----

En mentor kan være en lærer som følger deg gjennom hele studien. Du hadde blitt godt kjent – på godt og vondt. Hadde det hjulpet deg med studiene?

A: ja	nei
-------	-----

En språkmaker er en student som du kan snakke norsk med, det vil si å trene på norsk på en uformell måte på USN. Du møtes cirka 2x1 time per uken. Hadde du benyttet deg av dette tilbudet?

A: ja	B. Nei
-------	--------

En studentassistent kan være noen som veileder andre studenter. For eksempel kan en 3. års student veilede en 2. års student. En 2. års student kan veilede en 1. års student. Hadde du benyttet deg av dette tilbudet? Hvor mange timer?

A: Ja	B: antall timer:	C: nei
-------	------------------	--------

Hvilken info om studiet og språk hadde du gjerne hatt før du begynte å studere ved USN?

Hva hadde hjulpet deg mest for å kunne studere på USN (velg rekkefølge)

- a) ASK
- b) forkurs
- c) første-studieår over to år

d) mentor

e) språkmakker

f) studentassistent

Vedlegg 2: Invitasjon og referat praksisemne ansvarlige

Invitasjon og referat møte PRAKSISEmnene ansvarlige 15.12.2022

Til stede: Nina L, Vibeke og Gry.

Møte ble satt opp ut fra følgende spørsmål:

‘Vi i ASK opplever at studentene uteblir fra møtene, selv om vi vet at alle oppfordrer studentene til å delta på ASK og at det er et behov.

Vi får alle tilbakemelding om manglende språkferdigheter som ofte blir veldig tydelig når studentene er i praksis – og kanskje allerede på SIM.

Av den grunn lurte vi på om ASK deltakelse kan skrives som praksistimer. Vi tror at dette også hjelper oss, kontaktsykepleiere og studenter til å gi tilbakemelding om at språk er en utfordring.

Ingvild ba meg å invitere dere til et lite møte for å få innspill om hvordan vi kan gjøre dette helt konkret og aller helst likt i alle emnene.

Spørsmålene er

- Språk skal være et av punktene på forventningssamtalen – hvordan
- Hvordan kan ASK timene knyttes til PRAemnene?’

Her et sammendrag:

1. Å veilede flerspråklige studenter krever mye fra praksisfeltet. Det er ikke overflødd med personalet og disse studentene krever mye ekstra tid. Det kan være uklart hvordan de tar imot informasjon og om studentene har forstått. Ved nærmere utspørring viser det seg ofte at studenter har såpass misforstått at det leder til farlige situasjonene. Dermed settes faglig forsvarlighet = våre pasienter i fare. Med dette øker bekymring over om kontaktsykepleiere orker å veilede flerspråklige studenter i framtiden.

2. Det er et sterkt ønske at ledere ved ISH har samarbeidsmøter med kommunene og STHF angående ovennevnte. Praksisveiledere trenger støtte og avklaring om (språk)krav. Praksisveiledere opplever det svært vanskelig når advarsel blir gitt og skal veilede studenten resten av perioden som har beskyldt vedkommende for å være rasist. Alle praksisveiledere skal få tilbud om veilederkurs med

modul om kultursensitivitet. Kontaktsykepleiere kan utfordre studenter mer å formidle kunnskaper (aktiv språkforståelse), heller enn å informere studenter som tar imot og nikker (passiv språkforståelse). Dette gir økt sjans for å avdekke språkproblemer.

3. Det må samarbeide om Respons og konkretisere hvilke LUB kan anvendes ift språk.
4. På lærermøte i går ble spørsmål stilt 'Hvordan veileder vi?' Vi har behov for jevnlig åpne diskusjon momenter hvor vi kan støtte hverandre og opplever støtte fra ledelse. Vi får tilbakemeldinger som beskrevet i pkt 1 og har ofte behov for å dele de erfaringene med kolleger. Det er også behov for at vi står sammen med en felles holdning. Dette kan ledelse bidra med ved å være uttalt tydelig på grenser og retningslinjer og tilby veiledning.
5. Kultursensitivitet gjelder ansatte, men også studenter. Holdningen om at 'å ta igjen' som noen studenter sier er vanlig i deres kultur ('for jeg skal ikke vise at jeg er svak'), er annerledes enn hvordan det kommuniseres som sykepleier i Norge. Det er erfaringer fra at deltakere på ASK er mer åpne for veiledning på slike kultursensitive områder.
6. 'Vi kan ikke stryke på språk' er en misforståelse som vi ber ledere å rette opp i. Vi mener at det er mange læringsutbytter som gjelder, eller er relatert til, kommunikasjon. På lærermøter, samarbeidsmøter og Respons-møter skal det tydeliggjøres.
7. Studentene er ofte et minimums antall timer i praksis. Mange bruker maksimalt antall timer fravær. Av den grunn mener emne ansvarlige at ASK deltakelse skal skrives som studietid, ikke som praksistid.
8. Et annet argument er at ASK foregår under rapporter. Rapport er et viktig informasjonsmøte som studenter ikke skal gå glipp av.
9. Å ha språk som et punkt på forventningssamtalen kan gjøres uten problemer. Dette skal programkoordinatorer ta opp og endre på skjema og/eller føye til.

Det er veldig nyttig å snakke om sammen om utfordrende temaer og bekrefter igjen behovet for å kunne snakke om utfordringer vi møter som lærer.

Det konkluderes med svarene på spørsmålene:

- Språk skal være et punkt på forventningssamtalen
- ASK deltakelse er studietid, ikke praksistimer
- Uttalt avklaring og støtte fra ledelse om samarbeid og veiledning

Vedlegg 3: Invitasjon og referat samarbeidsmøte

Invitasjon og referat samarbeidspartnere 16.12.2022

Invitasjon til møte fredag 16. desember 2022

Det vises til hyggelige møter og telefonsamtaler.

Institutt for sykepleie og helsevitenskap ønsker å invitere deg til et møte på campus Porsgrunn angående flerspråklige studenter.

Hensikten med møtet er å tenke høyt sammen om hvordan vi kan gjøre overgangen fra elev til student bedre for flerspråklige studenter. Endelig målet er økt fullføring av studiene for flerspråklige studenter.

Program:

Kl. 09.00: Velkommen med Ingvild Svendsen, instituttneestleder campus Porsgrunn

Kl. 09.10: (for)mål med besøket: å vite om hverandre; info for at ansatte kan forberede elever bedre på studentlivet basert på info om (språk)krav; erfaringsutveksling og samarbeid. Hva kan USN bidra med?

Kl. 11.00: Veien videre

Kl.1200: Omvisning på Simuleringscenteret <https://www.usn.no/hub/helse/over-pa-sykepleierferdigheter-i-moderne-simuleringscenter>. Omvisning campus Porsgrunn for de som ønsker.

Møtet avholdes på B236. Du kan også delta på Zoom:

<https://usn.zoom.us/j/64585214854?pwd=VlJoM2NxMU96ZFBtQnFUVEI4Y0xSZz09>

Meeting ID: 645 8521 4854

Password: 619966

Takk for at du melde fra om du kommer til janet.ververda@usn.no

Du kan melde din ankomst ved Servicetorget ved hovedinngangen, da henter jeg deg hvis ikke du finner fram til rommet.

Parkering er gratis: registrer bilen din på Ipaden ved Servicetorget. Se også: <https://www.usn.no/om-usn/campusene/porsgrunn/slik-kommer-du-deg-til-campus-porsgrunn>

Med hilsen på vegne av Ingvild og kollegiet ved sykepleieutdanningen

Janet Ververda

Tlf 35 57 54 24/ 98 450 420

Invitasjonen ble sendt til MIKS Larvik (Bjørn Aamby Østby), KIE Skien (Astrid Schøffel, Benedicte Bosrup Rådgiver, Norskavdelingen, Olga Straume Teamleder // Lærer Norskavdelingen), VO Porsgrunn (Nina Allum), Notodden ressurscenter (Leif Anders Kasin), Tønsberg kompetansesenter (Vanja Tamara Thoen, Pedagogisk støtte), Skien voksenopplæring (Bjørn Morten Jensen), NAV (Beate Follaug og Anne Jorunn Helleberg), Opptakskontoret (Jorunn Eriksen Becker. Rådgiver Seksjon for opptak, Avdeling for utdanning og studiekvalitet USN), Programkoordinator Barnehagelærer utdanningen (Maria Heiland), Programkoordinator sykepleierutdanningen Porsgrunn (Ingvild Svendsen).

Referat (sammenfattet):

Til stede: Ingvild Svendsen, Vanja Tamara Thoen på Zoom (Tønsberg kompetansesenter), Benedicte Bosrup og Olga Straume (KIE Skien), Beate Follaug, Anne Jorunn Helleberg, Elin Hafsund (NAV), Jorunn Eriksen Becker (Opptakskontoret), Kari Ullmann og Unn Leirvåg, (Voksenopplæringen (VO) Skien vgs). Frafall var meldt pga sykdom eller personalmøter.

Presentasjonsrunde

Ingvild ønsker velkommen. Flerspråklige studenter er et stort rekrutteringspotensialt og USN ønsker å bli god på det. Det er bra at vi møtes.

Videregående skoler jobber med fagskriving, å sette inn kilder, lage kildeliste. Elever får lavere karakter ved plagiat og dårlig/feil grammatikk. Mange elever snakker særdeles godt norsk etter kort tid. Gapet mellom grunnskolen for voksne og VGS og engelsk er for stort. De skal lære seg to språk samtidig og må ta ekstra kurs på voksenopplæringen i engelsk eller norsk. Mange elever er motiverte, men de har dårlig tid og språkopplæring tar tid. Mange må lære fag samtidig som de må lære et nytt språk. De skulle fått et ekstra år, men reglementet pusher elevene gjennom i for kort og dermed frafall. Offentlige instanser russer elevene; det er kort tid og elevene får ikke tid til å utvikle språket. Dette har ikke blitt bedre med ny læreplan. Det er ikke nok ressurser i grunnskolen & videregående skole. Det er en utfordring med fagopplæring og norsklæring samtidig; her må det være kompetanse hos lærere. Det er veldig mange forskjellige aktører. Minoritetsspråklige har en merkompetanse. Det mangler ikke motivasjon, men viktig å være eksplisitt. Ordforrådet kan også være et problem. Videregående skoler ønsker et eksempel modelltekster fra høyere utdanning. Den ble tilsendt.

Kompetansesentre: Status kan være viktig: jeg har gått på universitetet i hjemlandet, da skal jeg gå på universitetet i Norge. Det er stor forskjell på undervisningsdesign. Refleksjonskompetanse; å lære og ta ansvar for egen læring er en utfordring. De har behov for kompetanse i studieteknikk. Forskning viser at yrkesfaglige studenter med N2 får lite veiledning på metaspråk og grammatikk. Elevene savner tilbakemelding på grammatikk og språk. Loven gir bare noen få timer selv om elevene ønsker mer. Integreringsloven har blitt endret: nå B2 muntlig og skriftlig på 18 måneder. De har fått kortere tid. Vi bør vurdere opptakskrav og kanskje ha en samtale før oppstart. I Tønsberg har de bare elever over 25 år som skal kartlegges og få så fort som mulig gjennom. De med universitetsutdanning fra hjemlandet trenger bare engelsk og norsk som mange tar på kveldstid. Flere ressurser trengs, men må gjøres noe med på systemnivå. De fleste elever ønsker å ta helsefagutdanning, men mange får tilbakemelding på at de er for dårlige i norsk. Vi gjør oss selv en bjørnetjeneste med for mye tilrettelegging. Mange har heller ikke god nok IT kunnskaper. Det tas eksamen på skolen nå for å unngå plagiat.

Opptakskrav: forskning fra OsloMet: kan komme inn fra VGS (forskjellig), B2 (klarer seg best og tilsvare karakter 4 på vgs.) eller eksamen trinn 3 (sliter). Ifølge statistikk fra KD kommer de aller fleste søkere inn.

Flere som søker her har fullført Vg1 og VG2 med 4 i norsk helse. De søker på lærlingplass og her er det B1 nivå for å få lærlingeplass. Mange får ikke plass. De tar påbygning, består dette og søker seg inn på sykepleie. Det er utfordrende med B1 krav fra kommunen.

Omfang: Opptak: frafall på grunn av språkproblemer, selv om flerspråklige ofte har høye karakter på norsk. Radiografi mistet 25 %. Frafall i praksis.

NAV mener at opptaksprøver hadde hjulpet mange for å finne ut om de klarer universitetsutdanning i det hele tatt. Nå er opptakskrav endret og skal elevene ha generell studiekompetanse.

Oppsummert: Det er en viktig diskusjon på systemnivå: Hvordan kvalifisere til høyere studier. Overganger er vanskelige, derfor var det godt å møtes. Elevene har språk- og arbeidstrening i introduksjonsprogrammet, men hvordan skal elevene forberedes på de overgangene hele veien. Noen får panikk. Elevene og studentene ønsker målrettet funksjonelt fagspråk. Et ønske om å være tettere på, men dette er ressurskrevende. Et forkurs og en mentor kan hjelpe. Trygghet er forutsetning for å lære. Rammebetingelser for god språkopplæring er ikke til stede.

Det er mange måter å komme inn på studier og sånn sett er Norge ganske unik. Dermed burde opptakskravene vurderes.

Studenter kan gjerne besøke campus på USN og USN studenter kan informere om kravene på studiene på VO og VGS.

Elever burde veiledes til helsefagarbeiderutdanning, heller enn sykepleieutdanningen, som VO og NAV ofte gjør. Vgs Skien begrenser også antall fag studentene kan ta slik at faget kan tilrettelegges best mulig. Studentene ved USN vil ofte ikke bruke mer tid, men gjennomføre fort.

Mange saker som ble tatt opp på møte handle rom utfordringer på systemnivå og bør tas videre.

Ingvild & Janet (referenter)

Skriftserien nr. 122
2023

—
Anbefalinger for gjennomføring av studiene for første års
flerspråklige sykepleiestudenter
—

Forfatter:
Janet Ververda
—

ISBN 978-82-7206-760-0
ISSN 2535-5325

—
usn.no

